

Απαντήσεις - Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας – Γ΄ Λυκείου.

Κυριακή 23-10– 2016.

ΟΜΑΔΑ Α΄

A1.

α. « Στη διάρκεια ... τοπικά σωματεία», σχολικό βιβλίο, σελ.46.

β. « Το Μάρτιο του 1922 ... συνέπειές της», σχολικό βιβλίο, σελ. 50 – 51.

γ. « Από τα πολλά ... δικαίω», σχολικό βιβλίο, σελ. 23.

A2.

α. Λ. «Η πυκνότητα του πληθυσμού κυμαινόταν από 15 (1828) σε 43 (1911) κατοίκους στο τετραγωνικό χιλιόμετρο», σχολικό βιβλίο, σελ. 11.

β. Λ. «Στο ελληνικό κράτος στη θέση των παλιών κέντρων που παρήκμασαν, αναδείχθηκαν νέα. Το πιο σημαντικό απ' αυτά ήταν η **Σύρος**», σχολικό βιβλίο, σελ. 20.

γ. Σ.

δ. Λ. «**Θηραϊκή γη** που χρησιμοποιήθηκε ως οικοδομικό υλικό σε μεγάλα έργα», σχολικό βιβλίο, σελ. 26.

ε. Σ.

A3 «Αν λάβουμε υπόψη ... κυριολεκτικά ασήμαντες», σ. 18.

A4.

« Το μεγάλο βήμα ... κυκλοφορία τους», σχολικό βιβλίο, σ. 27 – 28

ΟΜΑΔΑ Β΄

Β1.

α) Από το σχολικό βιβλίο: «Η πιο χαρακτηριστική...19^ο αιώνα σ. 33.

Από το Κείμενο Α:

- ρυθμός ανάπτυξης των εθνικών σιδηροδρομικών δικτύων, σε πανευρωπαϊκό μάλιστα επίπεδο.
- Η υπέρβαση του φυσικού φράγματος των Άλπεων αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα της σχετικής διαδικασίας.
- στρατιωτική και πολιτική σημασία του σιδηροδρόμου (προφανώς ως μέσου μεταφοράς στρατευμάτων και πολεμικών εφοδίων αλλά και ως μέσου διοικητικής ενοποίησης και συνεπώς εμπέδωσης της κρατικής κυριαρχίας).

β) Από το σχολικό βιβλίο: «Μέχρι τη δεκαετία ... αμφίβολη» σ. 33-35.

Από το Κείμενο Γ:

- αναφορά στη χρονική υστέρηση με την οποία το ελληνικό κράτος ανέλαβε τις πρωτοβουλίες για την κατασκευή του σιδηροδρομικού δικτύου.

Από το Κείμενο Β:

- τεχνικές προδιαγραφές του έργου
- οι λόγοι για τους οποίους η υιοθέτηση των διεθνών προδιαγραφών θα ήταν οικονομικά δυσβάστακτη (αύξηση του κόστους λόγω α) των απαιτούμενων υλικών και, β) της γεωφυσικής διαμόρφωσης της χώρας).
- Η απόκλιση μεταξύ σχολικού βιβλίου και πηγής ως προς το πλάτος του διεθνούς δικτύου (1,56 μέτρα έναντι 1,43 μέτρων) δεν αλλοιώνει την ουσία των διαπιστώσεων σχετικά με τη μορφή και τους λόγους διαφοροποίησης του ελληνικού δικτύου από το αντίστοιχο διεθνές.

γ) Από το σχολικό βιβλίο: «Πραγματικά, το σιδηροδρομικό ... ριζοσπαστικές αλλαγές» σ. 35

Από το Κείμενο Γ:

- είναι άστοχο να συσχετίζεται η κατασκευή των σιδηροδρόμων με τον υποτιθέμενο καπιταλιστικό μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας. Η

συγκεκριμένη αναφορά επιβεβαιώνει και διευκρινίζει τη γενικόλογη αναφορά του σχολικού βιβλίου για "αλλαγή οικονομικών και κοινωνικών δομών".

- οι επιμέρους λόγοι για τους οποίους αυτό ήταν ανέφικτο: α) επρόκειτο για επένδυση περιορισμένου σχετικά κεφαλαίου, όπως καταδεικνύει το συνολικό μήκος των γραμμών που κατασκευάστηκε β) η ελληνική οικονομία ήταν αγροτική, χωρίς βιομηχανίες που θα αναλάμβαναν να κατασκευάσουν τα σχετικά υλικά, ώστε να αξιοποιήσουν τις επενδύσεις στο σιδηρόδρομο ως ευκαιρία ανάπτυξης και γ) η χώρα δεν διέθετε σημαντικά κοιτάσματα των αναγκαίων πρώτων υλών, σιδήρου και άνθρακα

ΘΕΜΑ Β2

Από τη θεωρία του σχολικού βιβλίου

«Οι διαφορές του αγροτικού προβλήματος στην Ελλάδα ... (π.χ. Βουλγαρία).»

σχολικό βιβλίο, σελ. 46

Από την πηγή

- Κατά τον σύγχρονο ιστορικό Α. Λιάκο, συνέβη, επειδή η χώρα δεν πέρασε από την εμπειρία της βιομηχανικής επανάστασης και δεν απέκτησε ένα συμπαγές προλεταριάτο που η αθλιότητα των συνθηκών του θα συσπείρωνε την εργατική τάξη κοινωνικά και ιδεολογικά.
- Ενδεικτικό δείγμα αυτής της καθυστέρησης αποτελεί το ποσοστό των εργατών στην Ελλάδα το 1861, που έφτανε μόλις το 5,19% στο σύνολο του πληθυσμού.
- Την αργή αυτή εξέλιξη φανερώνει και η μικρή αύξηση εργατικού δυναμικού κατά τις επόμενες δεκαετίες. Το 1870 σημείωσε μια μικρή αύξηση φτάνοντας στο 6,06%, ενώ στα τέλη της δεκαετίας άγγιξε το 8,11% του πληθυσμού.

Από τη θεωρία του σχολικού βιβλίου

«Η απουσία μεγάλων σύγχρονων βιομηχανικών μονάδων ... (Λαύριο, 1896).»

σχολικό βιβλίο, σελ. 46

Από την πηγή

- Επιπλέον, όπως προκύπτει από την πηγή, πέρα από την ολιγαριθμία του εργατικού δυναμικού στη χώρα, ανασταλτικός παράγοντας στη δημιουργία εργατικού κινήματος ήταν η έλλειψη ομοιογένειας της εργατικής τάξης, που στη δυτική Ευρώπη ωρίμασε ταχύτερα μετά την οικονομική κρίση του 1873.

- Στην Ελλάδα, που κυριαρχούσαν περισσότερο βιοτεχνικές συνθήκες εργασίας, οι μικρές επιχειρήσεις και οι προσωπικοί και τοπικοί δεσμοί εμπόδιζαν την ανάπτυξη συλλογικής και ταξικής συνείδησης, που θα γινόταν φορέας ενός σοσιαλιστικού κινήματος. Πέρα από τους προσωπικούς και τοπικούς δεσμούς, την ανάπτυξη ταξικής συνείδησης εμπόδιζε και η εθνική ιδεολογία.

Από τη θεωρία του σχολικού βιβλίου

«Στον ιδεολογικό τομέα ... ταξικό περιεχόμενο.» σχολικό βιβλίο, σελ.46